

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kessuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítatnak.

**Lapunk csütörtöki száma
nyomdatechnikai akadályok
miatt nem jelenhetett meg.**

Jobbra-balra.

Élt Veszprémben egy öreg kofa, aki
egészséges nyelvéről volt ismeretes. Ez, ha
méregbe hozta valami uriember az alkuvás-
sal, elátkozta ugyan annak még a hetven-
hetedik ivadékát is, de tekintettel az illető
magasabb polgári származására, mindig hoz-
zállta:

— Nem akarom ám a kedves tekinte-
tes urat megbántani, hogy a tűz égesse össze!

Ez az öreg kofa jutott eszünkbe, ami-
kor a *Veszprémmegyei Egyetértés* legutóbbi
vezércikkét elolvastuk. Abban összeszereteti
és agyonragalmazza az alispánt és mindzok-
kat, akik vétkesnek találattak általa abban a
nagy bűnben, hogy a legutóbbi rendkívüli
megyeülésről királynénkhoz indítani szán-
dékolt, de el nem indított küldöttségbe nem
vették bele „csizmás parasztot”, aztán hozzá
teszi:

— Isten ments, hogy sértegetni akar-
nánk.

Aztán azt kérdezi, hogy az a négy ur
(az alispán által javasolt küldöttségi tagok) a
vármegye? Hát bizony nem az a vármegye.
De még azzal az egy kiszáradással sem a
vármegye, akit utólag belevettek a küldöt-
tségbe, hanem azok a vármegye *képviselése*.
Sőt a V. E. felfogásával megállapíthatjuk,
hogy ha *valamennyi megyebizottsági tagot*
beleválasztották volna a küldöttségbe, még
az sem lett volna a vármegye, mert hol ma-
radtak volna a vármegye többi, nem megye-
bizottsági tag lakosai? Meg az asszonyok és
a gyerekek?

Valóban közérdekű sajtószolgálat ezen
utólag szincerizálni, amikor már az egész
kérdés *idrgyitalanná* vált. Hogy miképpen
kellott volna, ha így vagy úgy lett volna. És
csakugyan impozáns lett volna, ha az egész
vármegye lakossága felkerekedik és elmegyen.
Zita királyné elébe dr. Rainprecht Antal volt
főispán vezetésére alatt, akit a V. E. a depu-
táció vezetésére leghivatottabbnak ítél. S ha
Veszprém vármegye példáját követte volna a
a többi vármegye, elképzelhető, milyen öröme
lelt volna abban az uralkodóknak.

Különböztetést hisszük, hogy dr. Rain-
precht Antalt, akit *jobb lelési* férfiúnak ös-
merünk, mint a V. E., aligha ez a szempont
vezérelte a felszólalásában. És azt hisszük,
hogy a *szerénysége* is tiltaná annak, *el* nem
ismerésétől, hogy egy báró Fiáth Pál köz-
életi muljtánál fogva is lehet olyan hivatott
a vármegye küldöttségét vezetni, mint ő. —
Ami pedig a V. E. által szintén megsíratott

Koller Sándort és dr. Övári Ferencet illeti,
ezek aligha busulnak azon, hogy kimaradtak
a nevezett lap által nekik szánt szerepből és
nem vehettek volna részt a küldöttségben
Rainprecht vezetésére alatt. A közügyeknek ez
a két öreg harcosa ugyanis jogot tart arra,
hogy *ők vezessenek* s nem hagyják magukat
vezetni. Néha még küldöttségben sem. Az
orruknál fogva, amint a V. E. akarja, meg
éppen nem.

Községi ellátás.

— A közlelmezési miniszter válasza
Tisza Istvánnak. —

Legutóbb ösmertettük e helyen azt
a nagy hozzáértésről, még több jóaka-
ratról, de legkivált a hazai föld és
és népének rajongó szeretetéről tanu-
skodó interpellációt amelyet gróf Tisza
István, a munkapárt vezére intézett a
közlelmezési miniszterhez a sok helyütt
élező *falusi lakosság* ellátásának érde-
kében. A miniszter akkor nem lehetett
jelen a képviselőházban s így csak e
hét keddjén adhatott megnyugtató vá-
laszt az elhangzott interpellációra.

Herceg Windischgrätz Lajos köz-
lelmezési miniszter kijelentette, hogy
igenis az ellátatlanok hatósági ellátását
a törvényhatóságok útján a *községekre*
bizra, vagyis úgy lesz, amint azt Tisza
István óhajította. A különbség kettőjük
felfogásában csupán a kivétel tekente-
tében van. Tisza ugyanis azt az egy-
szerűbb módozatot ajánlotta, hogy azok
a *községek maguk vásárolhassák* be
a szükségletüket; a miniszter ellenben
azt a nagyobb munkát igénylő módo-
zatot választotta, hogy a *törvényható-
ságok vásárolják meg* fokozatosan
szeptember 20-ig a községi ellátat-
lanok *egész évi* szükségletét, de a *Haditermény*
kikapcsolásával. Vagyis a
szükségletek fedezése, raktáron tartása
és szétosztása az egyes *községek dolga*
lesz. Ezenkívül szept. 30-ig az *egyéni*
beszerzés is meg lesz engedve, vagyis
mindenki gondoskodhat magáról.

Tisza István válaszolt és örömmel
és köszönettel vette tudomásul a mi-
niszter felvilágosítását. Együttal vissza-
utasította azt a vádat, amelyet egyes
pártlapok emeltek ellene, hogy t. i. ő
csak *korteszédségből* interpellált a falu-
siak kenyeréért.

Csunya munka az ilyen, de telje-
sen méltó azokhoz, akik nem tisztes-
séges fegyverrel küzdenek Tisza és
pártja ellen. No de majd úgy veszik

hasznát, ha tényleg elkövetkezik a kor-
teskedés ideje.

A két államférfiu keddi eszme-
cseréje, amely még sok más értékes
értékes kijelentést és bírálatot is tartal-
mazott, lényegében a következő volt:

Herceg Windischgrätz Lajos közlelmezési
miniszter mindenekelőtt két *osztrák miniszter*
ama vádját cáfolta meg, *mintha Magyaror-
szág Ausztriát csak igen kis mértékben segí-
tette volna*. Csak azért adtunk kevesebbet,
mert magunk is csekély felesleggel rendel-
keztünk, mivel gyenge termésünk volt tavaly.
*De az egész hadsereget Magyarország élel-
mezi!* Békében a termésünk 130 millió mé-
termáza volt, az utóbbi háborús években
pedig csak 80—90 millió. Mégis *egyedül és*
kizáróan Magyarország önfeldolgozó gazdasági
politikája tette lehetővé a monarchiának, hogy
a háború négy éve alatt gazdaságilag kitar-
tani képes volt. Ez idő alatt körülbelül 7
millió métermáza adtunk Ausztriának, holott
a békében 30 milliót. Gondoskodott róla,
hogy gabonáért eszentul nyers anyagot és
iparcikkeket kapjunk Ausztriától, de a re-
konpenzálandó gabonamennyiségünkbe *be-
számláljuk azt a mennyiséget is, amit a had-
sereg osztrák részének adunk*.

Ezután vitázott Tiszával és igazolni
igyekezett, hogy az országot eléggé ellátta, a
városokat nem részesítette előnyben, habár
ezekre hadi ipari szempontból kell súlyt vet-
nie.

Érdekes adatokat sorolt fel a f. év jul.
15. utáni országos ellátásról. A korai csép-
lés és a még meglévő készletek összegyűjtése.
jul. 22-ig 487 vagont juttatott a rendelke-
zésre, 23-tól pedig már az új lisztkészletből
történt az ellátás. Jul. 25-én 1,000,000 mé-
termázsánál több gabona volt őrlés alatt s
ekkor körtáviratot intézett a törvényhatóságok-
hoz, amelyben *megengedte a termelő vidékeken*
*az ellátatlanoknak a szept. 30-ig való önel-
látást, illetve a szabad vásárlást*. Különböztet
központi ellátás marad a jelzett ideig. — A
fejadagot azért állapította meg csupán 10 ki-
logramban, mert tartott tőle, hogy a készle-
tek esetleg nem lesznek elegendők. 1916-ban
Tiszák alatt is ez volt az arányszám.

A jövő (gazdasági) évi ellátást úgy ren-
dezi, hogy a *törvényhatóságok fokozatosan*
vásárolják meg szept. 30-ig a községek ellá-
tatlanságát *egész évi* szükségletét. Ezzel a
Haditermény kapcsolatát az egyéni ellátás-
ból. Megengedte továbbá, hogy a termelő
községek területén az ellátatlanok *egész évi*
szükségletüket a *község útján* a Haditermény-
től, amely szept. 30-ig, mint eladói intézi a
kiutalásokat, *megvásárolhassák*. Ezentul köz-
ponti lisztkiutalás a törvényhatóságok részére
egyéáltalán nem lesz, s így az őrlés is a *köz-
ségekre* hárul. Ezzel a vidékiek *korpakérdése*
is megoldást nyer, mert ezután *kizárólag a*
községtől fog függeni, hogyan, miként öröl-
teti meg a készletet. Esetleg kiutálhat lisztet,
korpát, vagy gabonát. A készletek a törvény-
hatóságok területén levő helységeken és mal-
mokban fognak tároltatni.

A főfeladat a *front ellátása*, még ha
ittthon szűkölködünk is. Ezért ajánlja a ta-
karékosságot, *különösen azoknak, akik az*
utóbbi időben jutottak vagyonhoz s túlszagosan

költekeznek. Szólt még a köztisztviselői konyhák felállításáról is jelezte, hogy az élelmiszerjegyek kiadását országsszerte egységesen kívánja rendezni. A közlémezési hivatal fogja ezeket kiadni, de csak annyit, amennyi élelmiszert kapnak a törvényhatóságok.

Katonailag — így végezte a miniszter — nem bírunk legyőzni bennünket. Magyar szempontból az utolsó falat kenyéren fordul meg hazánk sorsá. Ez legyen a miénk!

Gróf Tisza István legelőször is helyreigazította néhány lap tévedését. Ő nem kérte a minisztertől a fejkvóta felemelését, mert ilyet a mai viszonyok között nem is kérhetett. Visszautasítja továbbá a gyanúsítást, hogy minapi interpellációjával kortescélokot szolgált, mert inkább az „Igazmondó”-ban is hangsúlyozta, hogy az egész magyar társadalomnak segíteni kell a kormányt az élelmezési bajok legyőzésében.

Majd Mezős, volt földmívelési és gróf Hadik, volt közlémező miniszternek (mindkettő az Esterházy kormány tagja volt) hibás rendelkezéseit tette ismételt kritika tárgyává; különösen, hogy az első ellenőrzés nélkül engedte meg a bevásárlást, az utóbbi pedig elkészt a tengeri rendelettel, az átvevő bizottságok szervezésével és a rekvirálással.

Az nem jelent semmit, hogy 1917-ben több listát utaltatott ki mint 1916-ban. A kérdés, hogyan volt a lakosság ellátva. Már pedig állítja, hogy az ő kormánya alatt nem volt a lakosság ilyen éhínségnek kitéve, mint egyes törvényhatóságokban ez év április havától fogva.

Sajnálja, hogy nem hatalmazta föl a miniszter a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy sürgős szilkság esalán a meglevő készleteket felhasználhassák az éhség csillapítására. A Haditermény ilyen részletkérdés megoldására nagy kiterjedésű ügykörénél fogva nem képes. De örömmel veszi tudomásul a mezőgazdasági munkások fejadagjának javulását és a községi ellátást, habár ezt is lehetett volna egyszerűbben úgy, hogy a községek, amelyeknek helyben vagy a közelben állanak a Haditermény tulajdonát képező feleslegek rendelkezésükre, maguk vásárolhassák meg az ellátatlanjaik részére. És csak azt kéri, hogy a miniszter esetről-esetre adhasson fölhatalmazást, hogy a községek a közeli szomszédoktól is vásárolhassanak.

Helyesli — ugymond — mindazt, ami az ellenőrzés szigorítására irányul és hivatalának tatrja, hogy nehéz feladatában a kormányt támogassa.

Mindkét felszólalást nagy helyesléssel vette tudomásul a képviselőház.

Politikai hírek.

Az antiszemizmus ellen.

A képviselőház a katonai ellátási törvényt tárgyalván, belekeverte abba felekezeti-kérdés is.

A keddi ülésen Farkas Pál munkapárti képviselő a háborús árdragítók szigorú megrendszabályozását és a galiciai zsidók hazutoloncolását követelvé, kormányintézkedést kért az antiszemizmus terjesztése ellen, ami rendszeresen folyik, különösen a sajtóban. A háború minden bűnét a zsidókra akárik háritani. Erre egy másik képviselő, Sztranyavszky Sándor azt mondta, hogy maguk a zsidók csinálják az antiszemizmust, mert azonosítják magukat a bűnösökkel csupán azért, mivel azok is zsidók. Ha Vázsonyi igazságügy-miniszterességét, mingyárt azon kezdi, hogy a zsidó bűnösökkel menteni akarja, ha a központokba a zsidóság összetartása miatt más, mint zsidó nem kerülhet, akkor megéri, hogy van antiszemizmus. Ő nem az, de erősen kellett küzdenie ön magával, hogy a háború alatt azá ne legyen. Ha a zsidóság nem panaszkodik azonnal antiszemizmusról, ha elítélünk olyan

csalekedeteket, amiket főleg zsidók követnek el, akkor mingyárt nem lesz antiszemizmus.

Talán élesebbé fajult volna az antiszemizmus fölötti vita, talán felhasználták volna a két képviselő tárgyalagos felszólalását a gyűlölködők a kérdés további feszegetésére, ha gróf Tisza István és Wekerle Sándor miniszterelnök az ő ismert nagy szabadelvűségükkel előbe nem vágna a szerdai ülésen.

Tisza István sajnálatát fejezte ki, hogy ez a kérdés felvetett, mert az üdvös eredményekre nem vezethet. Ő az antiszemizmust határozottan és feltétlenül elítéli, mert a magyar társadalom megfontására vezetne, kivált a mai háborús időben. De önmagában is helytelenek és igazságtalannak tartja. Egyesekért egy felekezeti vagy fajt felelősségre vonni nem lehet. Neki volt két vilé zsidó tisztje az ezredében, tehát ezekre hivatkozhatik. Kétségtelen, hogy a legtöbb háborús visszaélést — foglalkozási águknál fogva — a zsidók követték el ezért a jogos felháborodás felekezeti jelleggel ölt. Ez ellen a veszedelem ellen állást kell foglalni mindnyájunknak, a népet fel kell világosítani, de mindezekelőtt a zsidóságnak kell ezt megtenni. A zsidóknak kell a legkeményebb büntetést követelni a visszaélésekre, nehogy azokat zsidó jellemnek és gondolkodásnak tulajdonítsa hárk is. De — sajnos — egyes esetekben a zsidók mingyárt antiszemizmust láttak a büntetésekben s ezzel igazán a malmára hajtják a vizet az antiszemitáknak. Azután a kormánynak kell segíteni az által, hogy a felekezeti igazlatásra alkalmas visszaélések számát csökkentse. Minél előbb meg kell szabadítani az országot az alkalmatlan idegenektől, aztán igen szigorúan büntetni a visszaéléseket és a bíraskodás terén tartózkodni minden gyanúkéltő kedvezéstől. Végül a katonai felmentések és a ménetszázadokba való beosztásoknál kell kivenni az intézkedési jogot a mesterkedő altisztek kezéből és a minden gyanun felülmúló tiszttek kezébe letenni.

Wekerle Sándor miniszterelnök helyeselte Tisza felfogását. A kormány igyekszik a közvéleményre kellő hatást gyakorolni oly irányban, hogy egyesek üzemei miatt ne egész felekezeti legyenek felelőssé. A büntetések szigorú kezelését ígerte meg ezután, majd jelezte, hogy a galiciaiak visszatelepítése folyamatban van, de erőszakkal nem lehet eljárni ellenük. De az itteni nyereszkedek meg lesznek adóztatva.

E kérdésre, amellyel már a Meskó-Vázsonyi féle képviselőházi vitaközös és Prohászka püspöknek főrendiházi felszólalása kapcsán akartunk foglalkozni, de helyszüke miatt nem tehetük, — vissza fogunk térni. Addig is csak annyit mondhatunk, hogy igen jó lesz megszívlelni mindenkinek, akiket illet, Tisza István aranyigazságait.

— Horvát komiszkodás. A kedves horvát „testvéreink”, akikről csak nemrég tudódott ki, hogy a háború kezdetén felakarták függesztelni a saját alkotmányukat és osztrák katonai kormányzást kívántak helyébe; akik a napokban odaérkezett kis magyar cseregyermekeknek még nyugvóhelyet sem biztosítottak, nemhogy élelmiszert, — most megint követelődnek. A katonai ellátási törvényt tárgyalván a képviselőház, szónokunk tiltakozott az ellen, hogy a törvény a magyar kir. honvédségről szóljon, hanem csak királyi honvédség legyen felneve. Wekerle miniszterelnök élénken visszautasította az illetéketlen követelődést, ami bizony felháborító volt.

Használjunk hadisegély postahélyeget!

Hírek.

— Közlémezési biztosi szemle. Kollár József, az O. K. H.-tól küldött közlémezési biztos Veszprémben járt és itt malomvizsgálatot tartott és egyúttal betekintett a rendőrség közlémezési működésébe is. Ez alkalommal kiemelte kiváló érdemét dr. Török Gyula rendőrkapitánynak, akinek kiváló ügybuzgalma és nemcsak a város, hanem a hazája érdekében kifejtett kötelesség tudása — ugymond — valóban ritkítja párját.

— Halálozás. Jakó Pongrác, a veszprémi jóhírű „Erzsébet szálloda” volt tulajdonosa és fellendítője, Veszprém vármegye és Veszprém város virilistája e hó 4-én, munkás életének 48. évében hosszas szenvedés után elhunyt Balatonalmádban. Az elhunytat, akit özvegyén Kreutzer Karolinon és két gyermekén: Gézán és Ferin kivüi Jákóy Géza, az ugodi kerület országgyűlési képviselője is mint testvére és kiterjedt rokonság gyászolja, családja Veszprémbe szállította és itt helyezte örök nyugalomra e hó 7-én d. e. a református egyház szertartásai szerint. A megboldogult egyike volt a város legdelebb polgárainak, aki csendes, de annál szorgalmasabb munkálkodással tette meg sulyos szívbjaja dacára is emberi és polgári kötelességét a köz- és az övéi iránt. Becsülte is, szerette is érte mindenki és jóhírű vendéglője, amelytől éppen előrehaladott betegsége miatt volt kénytelen nemrégiben megválni, egyike volt Veszprém leglátogatottabb étkezdéinek. Különösen híres volt a tisztán kezelt pompás borairól. Az osztatlan rokonszenv, amely az elhunynak életében osztlárszere volt, imponzánsan nyilatkozott meg abban az őszinte, nagy részvétben is, amely utolsó útjában volt kísérője.

— Új kegyuraság. Gróf Esterházy Jenő, a pápa — ugodi hitbizomány eddigi tulajdonosa azzal a megokolással, hogy a társadalom és az állam ujjában a nagybirtokosokkal szemben olyan követelményeket támasztanak, hogy célszerűbb, ha a hitbizomány hozzáértő kezekbe kerül, a veszprémi kir. törvényszékhez benyújtott kérvényében lemondott a pápa — ugodi hitbizomány birtoklási jogáról unokáccse, gróf Esterházy Tamás, néhai gróf Esterházy Ferenc, a tatal hitbizomány volt tulajdonosának másodszültött fia javára. A törvényszék a kérelemnek helyt adott. Az új kegyuraság tehát ezentül Tamás gróf lesz, akinek nagykorúságáig gyámja: gróf Esterházy Mór volt miniszterelnök rendelkezik a hitbizomány felett. A lemondott Jenő gróf, akit nemes szive és altruista érzelmei miatt nagyon szerettek, azért továbbra is Pápan fog lakni.

— Dohányjegyeket Veszprémbe! Már több ízben felszólaltunk ez érdekből, de — sajnos — mindezeideig nincs foganatja. Cikkezésünk következtében aztán legutóbb mégis történt valami. A veszprémi kir. pénzügyigazgatóság ugyanis úgy intézkedett, hogy a helybeli különböző hivatalokat — székesfehérvári mintára — egyes kistrafikosokhoz osztotta be, s így a tisztviselők a kedden megtörtént bizostáskor csakugyan hozzájutottak — 10 kor. értékű trafikhoz. — No hát kérjük alássan, ez nem megoldás. Mert először is annak a szegény, sokat fáradó tisztviselőnek micsoda az a 10 korona ára trafik? Mit kap 10 koronáért a mai árak mellett? Nem is említve, hogy talán a tisztviselőnek is szabad néhanapján különlegességet szivni, amihez csak a nagytözsdeben jut, ha egyáltalán hozzájuthat. És ha még minden héten hozzájuthatna! De megismétlődhetik — és bizonyára meg is fog ismétlődni, — ami most történt, hogy csak hat hét multával érkezett trafik Veszprémbe. Mit csináljanak 6- hétig 10 korona értékű dohányneművel? Másodszor pedig azért nem jó ez az intézkedés, mert Veszprémnek más lakói is vannak, nemcsak tisztviselők. Hogyan jussanak ezek trafikhoz? Igaz, hogy a kistrafikosok a hozzájuk utalt hivatal kontingensen felüli részt kötelesek voltak kiosztani. Kote-

lesek voltak! De teljesítették-e ezt a kötelességüket? Bizvást mondhatjuk, hogy nem mindenik. A visszatartott mennyiségből aztán persze megint csak a protekciósoknak kerül. — Dohányjegrendszer kell ide t. pénzügyigazgatóság, nem egyéb! A dohányjegrendszer szüntetheti meg egyedül a különböző visszaéléseket. És nem is értjük, hogy miért fártózkodnak annak a behozatalától annyira, holott példák állanak előttünk, hogy mennyire bevált már a vármegyére egyes helyiségeiben? *Mitől* kísérleteznek mindenféle más-sal és *miért* írtnak a jegyrendszernek még a kísérletétől is? Hiszen csak a protekciós trafikozás szűnne meg vele, vagy talán még az sem egészen, de a nagyközönségre — tisztviselőre és nem tisztviselőre — mindenesetre sokkal előnyösebb megoldás volna minden eddig megpróbált módozatnál. Ujból igen kérjük a pénzügyigazgatóságot, hogy szivlje meg e szavainkat és honosítsa meg Veszprémben is az egyedül igazságos dohányjegyrendszert.

— Színészet Veszprémben. Fodor Oszkár székesfehérvári színházgató társulata e hó 24.-én kezd meg működését Veszprém-ben. Megnyitól a „Vandergold kisasszony“ operette kerül színi-re, amely a budapesti Városi Színház ezidei legnagyobb sikert ért operettje. Főszereplői Vida Hus, Mezei Margit, Falussy István, Váradi László, Ligeti L. és Brádi A. — A társulat tavalyi népszerű erőin kívül az igazgató a következő új tagokkal erősítette társulatát: Doktor János drámai rendező a pécsi színházról, Szalma Sándor bariton énekes, a miskolci színházról, Perényi Kálmán tenorénekes és táncos komikus, a nagyvárad színházról, Bánó Frici naiva Rózsahegyi Kálmán szimfonikáját kiváló sikerrel végzett növendék, Csáky Mancy vígjátéki szubrett és naiva, a soproni színházról, Véssey Ilona Drámai hősnő, jellemszínésznő a szegedi színházról és Uray Lily naiva az Országos Színészegyesület iskolájából. — A karszemélyzetet a viszonyokhoz mérten egészítette ki a színház vezetősége.

— Lesz-e ismét rekvirálás? E cím alatt jeleztük a minap, hogy dr. Bibó Károly alispán aug. 2.-ra egybehívta a törvényhatósági gazd. munkabizottságot, amelyen a főbírók és polgármesterek, nemkülönbben a vármegyei gazd. egyesület alelnökei is részt vettek. A bizottság akkor alaposan megbeszélte a teendőket, amelyek az 1918. évi gabonatermésnek vármegyénk részéről oly módon való biztosítása érdekében szükségesek, hogy a megye a további rekvirálásokat elkerülhesse. Tegnapelőtt pénteken újabb értekezletre hívta össze e tárgyban az alispán a vármegyei munkabizottságot s ez alkalommal is részt vettek azon dr. Magyar Károly és Jakóczy Géza megyebeli orsz. képviselők. A tanácskozásnak — értesülésünk szerint — meg lesz az a kívánt eredménye, hogy a vármegyére kivetelt gabonakontingens *önkéntes felajánlás* útján fog összejönni s így a megye lakossága el fogja kerülni a rekvirálást. Most azonban még néhány fontos adat beszerezése van folyamatban.

— A balatonparti fürdők ellátása. Szmracsányi György, a Balaton új kormánybiztosa csütörtökön értekezletet tartott Balatonfüreden az érdekelt vármegyék fő- és alispánjaival és a Balatonnal határos járások főszolgabíráival, a Balatoni Szövetség képviselével, nemkülönbben az érdekeltségek, vállalatok stb. bevonásával. Az értekezleten, amelyen vármegyénket dr. Bibó Károly alispán, a Szövetséget pedig dr. Ovári Ferenc orsz. képviselő képviselte, legelsősorban a vendéglői étkezés szabályozását és a fürdők élelemmel való ellátását vitatták meg. Határozatba ment, hogy a balatonparti vendéglőkben a *kötelező menürendszert* vezetik be és pedig oly módon, hogy déliben szabályosan összeállított menü, este azonban a menü mellé még külön étlap is lesz adható. Ezen kívül a *szobákrak* is szabályoztatni fognak. A kormánybiztos még azt is kijelentette, hogy

azokon a balatonparti helyeken, ahol a főzeléktermő nem igen kaphatók, más jobban termő vidékről fogja azt beszerezetni. Végül hangsúlyozta a kormánybiztos, hogy a balatonmelléki magánlakások uzoráját is le fogja törni a jövő évre s ha bárki már most berbe adná is villáját a jövő esztendőre, a *kötött szerződés az illetékes kormánybiztosság jóváhagyása nélkül érvénytelen*. — A kormánybiztos pénteken Balatonalmádiiban volt, tegnap szombaton pedig Siófokon tartott értekezletet vármegyénket közelebből érdeklőleg. Ezen is részt vett az alispánunk.

— Szabad a vasárnapi husárusítás. A kereskedelmi miniszter a jégáhiányra való tekintettel megengedte, hogy szeptember 10-ig vasárnap délig lehet nyers- és füstölt húst eladni és szállítani.

— Tanítóválasztás. A szentgáli ref. egyház csütörtökön választott tanítót és tanítónőt a megüresedett helyekre. Illetőleg tanítókat csak választott volna, az egyetlen pályázónak kérvénye azonban nem lévén helyesen felszerelve, a választást el kellett halasztani. Tanítónővé a 9 pályázó közül egyhangulag Karika Erzsébet okleveles tanítónőt, Kenessy Mór utv. tanácsos, veszprémi kir. közjegyző unokáját választották meg.

— Újabb dohánykiutalás a mezőgazdasági munkásoknak. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági munkások részére e hó 15-től kezdve újabb 13,800,000 darab 25 gramos pipadohányt bocsát rendelkezésre a gazdasági egyesületek útján, amelyek a dohányt a nagy-, közp-, és kisbirtokokos cselédei és gazdasági munkásai között osztja szét. A Veszprém vármegyei Gazdasági Egyesület ebből a kontingensből újabb 240,000 csomag dohányt fog kapni kiutalás céljából.

— Hustalan és zsirtalan napok. A közéletmezési miniszter minden hét *keddjét és péntekjét* hustalan napnak mondta ki, a melyen hust akár nyers, akár feldolgozott állapotban forgalomba hozni nem szabad; vendéglőben ilyen ételeket előállítani és kiszolgálni szintén tilos. Csak a belső zsigerekből és könnyen romló mellékterményekből készült ételek főszozolását engedti meg a rendelet. Ezenkívül minden hét *csütörtöki* napján zsirtalan napok lesznek a Közéletmezési Hivatal egészségügyi tekintetből tehet a rendelet alól kivételt.

— Malmok ellenőrzése. A veszprémi rendőrség egyes, ideiglenes detektívje, Aradi József e napokban a malmokat ellenőrizvén egyik malomban több polgárnak nagyobb mennyiségű gabonáját foglalta le, amelyet az illetők örlési igazolvány nélkül akartak megöröltetni. A kihágási eljárást megindították ellenük.

— Dinnye és paradicsom maximális ára. A zöldség- és gyümölcsforgalmi intéző bizottság a paradicsom árát megváltoztatta és a dinnyére maximális árat állapított meg. A rendelet szerint a paradicsom ára augusztus hó 8-tól 15-ig a termelőnél métermázsánként 70 korona, a fogyasztó részére kilónként 1-24 korona; fajsárgadinnye termelőnél métermázsánként 80, fogyasztó részére 1-20 kilogramonként; közönséges sárdinnye 50 korona, illetve 80 fillér, fajtörögdinnye 60 korona, illetve 92 fillér a fogyasztó részére, a közönséges görögnyinnye 40 korona, illetve 66 fillér.

— Sertés- és a zsirákak. A takarmány drágulásával kapcsolatba a kormány a sertés árát fölemelte. A rendelet szerint a *40 kilogramnál könnyebb* sertéseket közfogyasztásra, a *kényszervágás* esetét kivéve, nem szabad lejárni. A sertést csak élő súlyban, levonás nélkül szabad eladni és az átadás előtt, az utolsó 12 órán belül sem etetni, sem itatni nem lehet. A *sóvány sertés* árát a következőképen állapították meg: 20—30 kilogram súlyu sertés 14 korona kilónként, 30 kilogramon felüli súlytöbbletért 90 kilogramig kilogramonként hat korona jár.

Hízott sertés: 91—125 kilogram súlynál nyolc korona, 126—150 kilogram súlynál 8-20 korona, 151 kilogramtól feljebb 8-40 korona. A maximális ár a husz kilogramnál kisebb súlyu sertések adásvételére nem terjed ki. A *disznózsír* ára termelő és viszonteladó között métermázsánként 1200 koronánál, a *friss sertéshúsé* 1050 koronánál nagyobb nem lehet. A leölt sertéseknek egészben vagy fél darabokban való árát 1140 koronát meg nem haladhatja. *Olvasztott disznózsír* a termelő és viszonteladó közötti forgalomban 1400 koronánál drágább nem lehet. Vármegyénkben az alispán állapítja meg a kiskereskedelmi árakat.

— Lakáshivatal Pápán. Szintügy, mint Veszprém-ben, Pápán is megalakították a városi lakáshivatalt, amely a háziurak és lakók vitás ügyeit stb. lesz hivatva intézni. Elnöke dr. Csoknyay János v. tiszti főügyész, helyettese dr. Molnár Imre ügyvéd lett. A hivatal aug. 1.-én kezdte meg működését.

— Adóvallomási határidő meghosszabbítása. A pénzügyminiszter idevonatkozó rendelete alapján a Veszprém városi adóhivatal hirdetményben közzhírre teszi, hogy azoknak a jövedelem, vagyonadó és hadinyereségadó köteleseknek, akik az 1917. évre megállapított adójuknak 1918. évre leendő helyesbítését kérik, vallomásaik beadására f. év *augusztus 31-ig*, az új adókötelesek vallomásaiknak beadására pedig f. év *szeptember 15-ig* a határidő meghosszabbított.

— Apolló mozi. A veszprémi Apolló mozgószínház jövő heti műsora változatos és érdekes lesz egyaránt. Ma *vasárnap* „A császárny nyakéke“ című 3 felvonásos detektívdráma nyitja meg a hét műsorát, amelyben a főszerepet Gunnar Tolnás a már kedvelt mozisínész tölti be. *Kedden* és *szerdén* nagy attrakció számba menő indiai történet lesz műsoron, amely nemcsak érdekes tartalmánál, de excentrikus és művészi felvételénél fogva is általános érdeklődésre érdemes. A főszerepet ebben is Gunnar Tolnás tölti be. A négy felvonásos történet címe: „Maharadsa gyöngye“. *Csütörtökön* és *pénteken* Psilander Waldemárral, a néhai mozikirályal a főszerepben az „Eljegyzés autóban“ című 3 felvonásos vígjáték lesz műsoron. *Szombaton* „Szerelem halála“ címmel egy 4 felvonásos dráma bemutatója lesz, a melyben a főszerepet Olaf Föns, Rita Sacchetto és Nicolai Johanna a mozisínész legkiválóbb mesterei játsszák. A *jövő vasárnap* Else Fröhliccel a főszerepben „Bűnös éjszakák“ címmel egy érdekes 4 felvonásos dráma lesz műsoron.

VISZKETEĞ!
Rüh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a
BORÓKA-KENŐCS.
Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.
Veszprém-ben kapható:
Földes Lajos, Czermák Lipót, Incze Kálmán és Kocsuba Emil gyógyszerteráiban.

— Talált csónak. Knapp Gusztáv aszófői lakos fűrdés közben a Balaton aszófői határánál egy csónakot talált, amely legalább 5—6 év óta fekszik a vízben. A csónak 4 evezős angol csónak, piros-fehér-zöldre van festve, az orra törött és lyukas. A balatonfüredi főszolgabíró hirdetményileg közlést tesz, hogy a kimerelési és kiszállítási díjak megtérítése ellenében a csónak Aszófőn, a villanytelepen átvethető.

— Vasárnapi Újság. A lap augusztus 4.-i száma az aktuális képek egész sorát hozza. Az elmúlt hét nevezetes férfiai közül közli az új török szultán, Gaál Sándor államtitkár, Raffay Sándor ev. püspök, Hintze német külügyi államtitkár, a tragikus végű II. Miklós cár arcképét. Továbbá képeket a pozsonyi királynapokból. Zádor István pompás rajzát a kievi nagy robbanásról, a kecskeméti barackszűtről stb. Olvasnivalói közül felemlítjük Berkes Imre eredeti regényének és egy fordított regényének folytatását, Lampert Géza novelláját, Sigma tárcáját s a rendszeres heti rovatokat. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Köpes Nép-lap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Balaton mellett keresek ötventől száz holdig szántóföldet, jó lakóházat és szőlőt is megvételre.

JÁRMY,
Döge, Szabolcsmegye.

Iskolaszerek, rajzszerok, papirok, minden e szakba vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható tankönyvek raktáron vannak.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termétek, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:
farádi Balogh Constantin
banküzlet
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.
Telefon 170-91

Tisztelettel tudatjuk, hogy a Siófoki Központi Tejcsarnokot megvevők.

Bárki másnál előnyösebb feltételek mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:
Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejcsarnoka Siófok, vagy Központja Kaposvár.

KÖLCSÖNÖKET

hőstámtviselőknak, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezeség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztőre, második helyre tíz évi törlesztőre.

Vessék örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, enyhetneműket.

farádi BALOGH CONSTANTIN
BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.
Telefon 170-91. (Válasszbélyeg cselezendő)

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Viszkotegséget, Sömört, Rűht leggyorsabban elmulasztja a D. Fleisch-féle eredeti iörvényesen védett

„Skaboform”-Kenőcs.
Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peozetes Dr. Fleisch-félét kérjünk. Pröba tögely 3— K, nagy tögely 5 K, családi tögely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:
Kocuba Imk „Pekete sas” gyógyszerlára Veszprémben.

Vételeinél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

„DIADAL”
ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:
STEINER BÉLA drogéria
Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.
* Vizontelárusítóknak árkedvezmény

Birtokot
10-től 100 holdig, esetleg erdővel nagyobb is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. **Miskolczy Imre**
osztálytanácsos
Budapest, Zádor-utca 44. sz.

Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.